

Требате схватити ризике и одговорности ако одлучите да не вакцинишете своје дијете.

Одлука да одгодите примање неке вакцине или у потпуности одбијете да Ваше дијете прими неку вакцину, носи одређене ризике. Молимо Вас да се придржавате сљедећих корака како бисте заштитили своје дијете, своју породицу и друге особе.

Одлуком да одгодите или одбијете примање неких вакцина, преузимате на себе велику одговорност која може угрозити здравље, па чак и живот Вашег дјетета.

Сваки пут кад се Ваше дијете разболи и Ви:

- позовете хитну помоћ;
- се возите у колима хитне помоћи;
- дођете у амбуланту хитне помоћи; или
- дођете код доктора свог дјетета или у било коју амбуланту морате рећи здравственим радницима да Ваше дијете није примило све вакцине које су обавезне за узраст дјетета.

Нека Вам је књижица са уписаним вакцинацијама при руци тако да можете пријавити које је тачно вакцине Ваше дијете примило, чак и када сте под стресом.

Обавјештавање здравствених радника о стању вакцинације Вашег дјетета је од кључног значаја из два разлога:

- док прегледа Ваше дијете, доктор треба размотрити и могућност да Вам дијете има неку болест која се спријечава вакцинацијом, као што су крзамак, заушњаца, велики кашаљ или дифтерија. Ове болести се још увијек јављају и доктор мора да размотри је ли Ваше дијете добило неку од њих.
- ако Ваше дијете има неку од болести које се спријечавају вакцинацијом, здравствени радници који се брину о Вашем дјетету могу предузети мјере опреза, као што је изолација дјетета, тако да се болест не преноси на друге.

Неке особе имају већи ризик од заразе:

Новорођенчад имају већи ризик да се зарази болешћу. Такође, вакцина против крзамака се обично не препоручује за дјецу млађу од дванаест мјесеци. Дијете млађе од годину дана, које боли од крзамака, вјероватно ће требати болничко лијечење.

Друге особе с повишеним ризиком од заразе су оне које имају ослабљен имунитет због других болести или лијекова које узимају (као што су особе које болују од карцинома, аутоимунних болести или којима су пресађени органи).

Прије него што у Вашој околини дође до избијања неке болести која се спријечава вакцинацијом:

- побрините се да Ваше дијете прими све вакцине у складу са узрастом, према календару вакцинације,
- поразговарајте са доктором или медицинском сестром свог дјетета, тако да будете сигурни да су здравствена евиденција и евиденција о вакцинацији ажуриране,
- обавјестите школу, вртић и остале особе које брину о Вашем дјетету, о стању вакцинације Вашег дјетета,
- будите свјесни да невакцинисана дјеца могу да се заразе од особа које немају никакве симптоме болести.

© WХО/Малин Бринг

Спријечавање ширења болести које се могу превенирати вакцинацијом зависи од што веће обухваћености вакцинацијом у заједници. Што је више родитеља који одлуче да не вакцинишу своје дијете, то је већи ризик од ширења болести. Кад одлучите да не вакцинишете дијете, Ви не угрожавате само своје дијете, већ и Вашу породицу и цијелу заједницу.

Кад се у Вашој заједници појави нека болест која се спријечава вакцинацијом, важно је знати да:

- можда није прекасно да се дијете заштити вакцином. Распитајте се код свог доктора,
- ако се појаве обољели (или само један обољели) од болести која се може спријечити вакцинацијом, од Вас се може затражити да не доводите дијете у школу, вртић или друге организоване активности (на примјер, играонице или спортске активности),
- ће Вас школа, вртић или друга установа обавијестити кад је сигурно да се невакцинисано дијете поново дође у школу, вртић или другу установу. Будите спремни да задржите дијете кући неколико дана или неколико недеља,
- требате сазнати више о болести и начинима на које се она преноси. Можда није могуће избјећи изложеност болести,
- свака болест је другачија, и вријеме од тренутка кад је Ваше дијете можда изложено болести и тренутка кад ће обољети може да се мијења. Поразговарајте са доктором који лијечи Ваше дијете како бисте утврдили кад престаје ризик да се испоље знаци болести.

Будите свјесни да:

- било која од болести које се могу спријечити вакцинацијом може у сваком тренутку да се појави у Европи, и у нашој земљи,
- понекад болести које се могу спријечити вакцинацијом могу узроковати епидемије, тј. да оболи већи број особа у датом тренутку и на датом подручју,
- код неких болести, само један обољели је довољан да изазове забринутост у заједници. На примјер, услед непотпуне вакцинације, крзнак се може брзо ширити међу особама које нису имуну на ову болест,
- у већини случајева се не може унапријед знати колико ће озбиљна бити болест код Вашег дјетета.

За више информација о вакцинама посјетите:
www.euro.who.int/vaccine/resourcencentre

Ако знате да је Ваше дијете изложено некој болести која се може спријечити вакцинацијом, а против које није вакцинисано, важно је знати да:

- се информишите о првим знацима и симптомима болести,
- одмах затражите здравствену помоћ ако Ваше дијете или други чланови породице имају прве знаке и симптоме болести,
***ВАЖНО:** Обавијестите свог доктора, најближу здравствену установу, особље хитне помоћи или амбуланте да Ваше дијете није примило све вакцине прије него што здравствени радници дођу у контакт с Вашим дјететом или члановима породице. Они морају знати да Ваше дијете можда има болест која се може спријечити вакцином како би га лијечили исправно и реаговали што је брже могуће. Здравствени радници такође могу предузети једноставне мјере опреза како би спријечили преношење болести на друге, ако се на вријеме упозоре да њихов пацијент можда има заразну болест.
- се придржавате препорука у смислу да ограничите контакт других особа са Вашим дјететом, укључујући и чланове Ваше породице, а нарочито бебама, другом дјецом или особама са ослабљеним имунитетом,
 - за неке болести које се могу спријечити вакцинацијом постоје лијекови који лијече заражене особе, као и лијекови који штите од обољевања оне који с њима дођу у контакт,
- упитате свог доктора о другим начинима заштите чланова породице и свих који дођу у контакт са Вашим дјететом,
- Вашу породицу може контактирати хигијенско-епидемиолошка служба, која прати кретање заразних болести у заједници.

Ако путујете са дјететом:

- погледајте *website* Свјетске здравствене организације са информацијама за путнике, (www.who.int/topics/travel) и информишите се о могућим ризицима и вакцинама које ће заштити Вашу породицу. Болести које спријечавају вакцине су исте у цијелом свијету.
- и свјесни сте да Ви или Ваше дијете имате болест која се може спријечити вакцинацијом не преносите болест на друге. Ако особа која није вакцинисана добије болест која се може спријечити вакцинацијом иста не би требало да путује авионом, возом или аутобусом све док доктор не утврди да та особа више није заразна. У неким случајевима, институције јавног здравства могу Вас спријечити да путујете због ризика од ширења болести.

Провјерите и свој властити статус:

- обавезно провјерите свој властити статус вакцинације, јер ако нисте примили све вакцине изложите своје дијете ризику од обољевања.